

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено

на засіданні кафедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № ____ від _____ 2021р.)

Завідувач кафедри З.О. Купчинська

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

“Проблемні питання української ономастики”,
що викладається в межах ОПП “Українська мова та література”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 035 Філологія.

Спеціалізація 035.01 Українська мова та література

та спеціальності 014 Середня освіта

Спеціалізації Українська мова та література

Назва дисципліни	Проблемні питання української ономастики
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 014 Середня освіта Спеціалізація Українська мова та література
Викладачі дисципліни	доц. Сколоздра-Шепітко О.Р.
Контактна інформація викладачів	skolozdraolesia@ukr.net olesya.skolozdra-shepitko@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Четвер за знаменником 3,4 пари Вівторок 5 пара Консультації в день проведення дисципліни за попередньою домовленістю. Он-лайн консультації за попередньою домовленістю. Для погодження часу он-лайн консультації слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	https://philology.lnu.edu.ua/course/problebni-pytannya-ukrajinskoji-onomastyky
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Проблемні питання української ономастики” є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література для освітньої програми “Українська мова та література” та спеціальності 014 Середня освіта спеціалізації Українська мова та література для освітньої програми “Українська мова та література”. Ця дисципліна викладається в 7 семестрі (3 кредити) (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Курс належить до вибіркового навчального циклу професійної і практичної підготовки та дає студенту знання з теоретичних питань української літературно-художньої й фольклорної ономастики, з історії розвитку літературної ономастики в Україні та світі, вчить аналізувати власні назви в художніх текстах за ономастичними розрядами, структурою, походженням, стилістичними функціями, розвиває навички укладання словників літературно-художніх онімів, сприяє кращому розумінню художнього тексту. Завдання курсу «Проблемні питання української ономастики» - показати процес розвитку літературно-художньої та фольклорної ономастики; подати теоретичні відомості про ці лінгвістичні дисципліни та навчити

	<p>студентів аналізувати ономастичні одиниці в художньому тексті з погляду синтагматики та парадигматики; сприяти формуванню у студентів умінь та навичок аналізувати художній твір в цілому, виокремлювати з нього ономастичні одиниці, укладати елементарні ономастичні словники, розвивати у студентів наукове мислення та естетичні смаки.</p>
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>Мета курсу — ознайомити студентів із порівняно молодого лінгвістичною дисципліною – літературною ономастикою, допомогти їм засвоїти найважливіші ономастичні терміни, оволодіти основними методами дослідження, сприяти кращому розумінню значущості власних назв у художніх та фольклорних творах.</p> <p>Курс «Проблемні питання української ономастики» має теоретичні та практичні цілі.</p> <p><i>Загальнотеоретичні цілі курсу</i> полягають в тому, щоб:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зрозуміти основні теоретичні питання літературно-художньої ономастики та термінологію дисципліни; - осмислено сприймати відомості про зародження, становлення та сучасний стан ономастичних досліджень в Україні. - осмислити основні відмінності в термінології трьох шкіл української літературно-художньої ономастики. - проаналізувати теоретичні аспекти дослідження онімних одиниць у художніх і фольклорних творах за ономастичними розрядами, структурою, походженням та стилістичними функціями. <p><i>Практичні цілі курсу</i> «Проблемні питання української ономастики» вбачаємо в тому, що він допоможе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зрозуміти, з якою стилістичною метою письменник вживає ті чи інші оніми в канві художнього тексту; - правильно аналізувати літературно-художні оніми в художніх та фольклорних текстах за ономастичними розрядами, стилістичними функціями та структурою; - усвідомити зв'язок між антропонімом та характеристикою персонажа; - зрозуміти текст як єдине ціле, в якому оніми такі ж важливі, як і інші мовні одиниці; - пояснювати вживання власних назв у творах різних письменників, в різножанрових та різностильових творах тощо; - удосконалити навички укладання словників власних назв, ужитих у художніх творах.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p><i>Основна</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Белей Л.О.</i> До проблеми терміно-понятійної нормалізації літературно-художньої антропоніміки / Л.О. Белей // Проблеми слов'янської ономастики: зб. наук. пр. – Ужгород, 1999. – С. 8-12. 2. <i>Белей Л.О.</i> Нова українська літературно-художня

антропонімія: проблеми теорії та історії / Л.О. Белей. – Ужгород, 2002. – 176 с.

3. *Белей Л.О.* Функціонально-стилістичні можливості української літературно-художньої антропонімії XIX – XX століття / Л.О. Белей. – Ужгород, 1995. – 119 с.

4. *Вегеш А.І.* Традиції та новаторство української літературно-художньої антропонімії посттоталітарної доби / А.І.Вегеш. – Ужгород, 2012. – 270 с.

5. *Зубов М.І.* Ім'я персонажа як елемент мовленнєво-образної структури художнього твору / М.І.Зубов // Літературна ономастика української та російської мов: взаємодія, взаємозв'язки : зб. наук. праць. – К. : НМКВО, 1992. – С. 4-14.

6. *Калінкін В.М.* До визначення статусу поетики оніма як наукової дисципліни / В.М.Калінкін // Проблеми слов'янської ономастики: зб. наук. пр. – Ужгород, 1999. – С.53-58.

7. *Карпенко Ю.О.* Літературна ономастика: зб. статей / Ю.О. Карпенко. – Одеса : Астропринт, 2008. – 328 с.

8. *Карпенко Ю.О.* Про літературну ономастику та її функціональне навантаження / Ю.О.Карпенко // Записки з ономастики: Зб. наук. пр. / Відп. Ред.. Ю.О.Карпенко. – Одеса: Астропринт, 2000. – Вип.4. – С.

9. *Карпенко Ю.О.* Питання типології літературної ономастики / Ю.О. Карпенко // Проблеми контрактивної лінгвістики: Тези міжвуз. наук. конф. – Кіровоград, 1993. – С. 102-103.

10. *Колесник Н.* Термінологічні суперечки в царині літературної ономастики і фольклорна ономастика / Наталія Колесник // Науковий вісник ужгородського університету. Серія: філологія. Соціальні комунікації. Присвячується 90-річчю від дня народження Й.О.Дзєндзелівського. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2011

11. *Корнієнко І.А.* З історії розвитку літературної ономастики // Слов'янський збірник. – 2004. – Вип.18. – С.60-68.

12. *Торчинський М.М.* Термінологія української літературної ономастики / М.М.Торчинський // Українська термінологія і сучасність: Збірник наукових праць. – Вип. IV / Відп. ред.. Л.О. Симоненко. – К.: КНЕУ, 2005. – С. 339-343.

Додаткова

• *Бабій Ф.* Про назву твору «Лісова пісня» та імена її персонажів / Ф. Бабій // Дивослово. – 1995. - №2. – С.10-14.

• *Бабій Ю.Б.* Експресивні можливості онімів у «Лісовій пісні» Лесі Українки / Ю.Б. Бабій // Лінгвістика, 2010. – Вип. 18. – С.43-48.

• *Бербер Н.М.* Семантико-стилістичні доміанти антропонімікону оповідання «Дванадцять службі» / Н.М. Бербер // Записки з ономастики: зб. наук. пр. / відп. ред. Ю.О.Карпенко. – Вип. 16. – Одеса: Астропринт, 2013. – С. 24-31.

• *Бияк Н.* Функціональне навантаження власних назв історичних осіб у художньому тексті / Н.Бияк // Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Філологія / [редкол.: Матвійшин В.Г. (голова) та ін.]. – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ, 2011. – Вип. XIX-XXXI. – С. 375-378.

• *Боєва Е.В.* Номінаційне поле у контексті художнього

- простору оповідань Б. Грінченка / Е.В. Боева // Восточноукраинский лингвистический сборник : сб. науч. трудов. – Донецк : Донеччина, 2000. – Вып. 6. – С. 157-164.
- *Боева Е.В.* Паралелізм функцій онімної та безіменної систем у художньому тексті (На матеріалі творів М. Коцюбинського і В. Винниченка) / Е.В. Боева // Традиційне і нове у вивченні власних імен. Тези доп. міжнар. ономастичної конф. (Донецьк – Горлівка – Святогірськ, 13-16 жовт. 2005 р.). – Горлівка : ГДППМ, 2005. – С. 136-139.
 - *Боева Е.В.* «Сонячна машина» В.Винниченка: ономастичні пошуки та знахідки / Е.В. Боева // Записки з ономастики: зб. наук. праць / [відп. ред.. Ю.О. Карпенко]. – Одеса: Астропринт, 2011. – Вип. 14. – С. 18-29.
 - *Боева Е.В., Немировська О.Ф.* Соціальна маркованість антропономіацій як показник авторської концепції персонажів (на матеріалі творів М. Коцюбинського) / Е.В. Боева, О.Ф. Немировська // // Актуальні проблеми слов'янської філології : міжвуз. зб. наук. ст. / [відп. ред. В.А. Зарва]. – Ніжин : ТОВ “Видавництво Аспект – Поліграф”, 2008. – Вип. XVIII : Лінгвістика і літературознавство. – С. 178-185.
 - *Боева Е.В.* Ономастичні засоби створення хронотопу в поетичному тексті (на матеріалі поезій Івана Багряного) / Е.В. Боева // Записки з ономастики. – Одеса: Астропринт, 2007. – Вип.10. – С. 109-120.
 - *Боева Е.В.* Топонімія в художньому просторі прозових творів Б.Д.Грінченка / Е.В.Боева // Українська пропріальна лексика: Матеріали наукового семінару 13-14 вересня 2000 р. – К., 2000. – С.12-19.
 - *Бучко Г.Є.* Антропонімія «малої батьківщини» Івана Франка в офіційних документах та у художніх творах Каменяра / Г.Є. Бучко // Бучко Г., Бучко Д. Історична та сучасна українська ономастика: Вибрані праці. – Чернівці: Букрек, 2013. – С. 158-166.
 - *Бучко Г.Є.* Антропономіація в романі О.Кобилянської «Апосто черні» / Г.Є. Бучко // Бучко Г., Бучко Д. Історична та сучасна українська ономастика: Вибрані праці. – Чернівці: Букрек, 2013. – С.16-17.
 - *Бучко Г.Є.* Давньоримські антропоніми в поетичних творах Івана Франка за мотивами історії Стародавнього Риму » / Г.Є. Бучко // Бучко Г., Бучко Д. Історична та сучасна українська ономастика: Вибрані праці. – Чернівці: Букрек, 2013. – С. 114-119.
 - *Вальнюк Б.* Історична повість Івана Франка “Захар Беркут”: найменування та художні образи / Б. Вальнюк // Семантика мови і тексту : матеріали ІХ міжнар. конф. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2006. – С. 460-463.
 - *Вегеш А.* Назви літературних персонажів роману «Ворошиловград» Сергія Жадана / Анастасія Вегеш // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. – Вип. 24. – Ужгород, 2011. – С. 62-66.
 - *Вегеш А.* Інформаційний заряд літературно-художніх антропонімів роману «Вічник» Мирослава Дочинця / Анастасія Вегеш // Записки з ономастики. Збірник наукових праць. – Вип. 18. – Одеса: Астропринт. – 2015. – С.74-83.
 - *Вегеш А.* Конотативне та функціональне наповнення літературно-художніх антропонімів у романі Мирослава Дочинця

«Лис у винограднику» / Анастасія Вегеш // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. Збірник наукових праць. – Вип. 19. – Ужгород, 2014. – С.17-21.

• *Вегеш А.* Промовистість назв роману Мирослава Дочинця / Анастасія Вегеш // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. – Вип. 2 (32). – Ужгород, 2014. – С. 8-12.

• *Вегеш А.* Роль Промовистих літературно-художніх антропонімів у романі Василя Шкляра «Залишенець Чорний ворон» / Анастасія Вегеш // // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: збірник наукових праць. – Вип.17. – Ужгород, 2012. – С. 14-19.

• *Вегеш А.* Символічні назви героїв у романі «Криничар» Мирослава Дочинця / Анастасія Вегеш // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. Збірник наукових праць. – Вип. 20. – Ужгород, 2015. – С.23-28.

• *Вегеш А.* Ономастична територія Сергія Жадана / Анастасія Вегеш // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. – Вип. 16. – Ужгород, 2007. – С.74-78.

• *Галич В.М.* Антропоніми у творчій лабораторії Гончара-саморедактора / В.М. Галич // Таїни художнього тексту (до проблеми поетики тексту). – 2013. – Вип. 16. – С. 195-205.

• *Галич В.М.* Антропонімія Олеся Гончара: природа, еволюція, стилістика / В.М. Галич. – Луганськ : Знання, 2002. – 212 с.

• *Горбач О.* Використання зоонімів для створення сатиричного об'єкту / Олена Горбач // Лінгвостилістичні студії. – 2015. – Вип. 2. – С. 24-29.

• *Гриценко Т.Б.* Ономастикон художнього тексту як об'єкт лінгвістичного аналізу / Т.Б. Гриценко // Щорічні записки з українського мовознавства. – Одеса : ОДУ, 1999. – Вип. 6. – С. 92–98.

• *Жовта Н.М.* Власна назва в українській художній прозі про Київську Русь. – Київ, 2010. – 18 с.

• *Жовта Н.М.* Київська Русь у власних назвах: монографія / Н.М. Жовта. – Умань: ПП Жовтий, 2010. – 192 с.

• *Жовта Н.М.* Міфологізовані астроніми в прозі С. Складенка і Сергія Плачиди: порівняльне дослідження / Н.М. Жовта // Зодіак: Етноастрономія, астрономія, археоастрономія. – К., Умань, 2009. – Т. 1. – С. 4-7.

• *Жовта Н.М.* Основні підсумки дослідження онімії історичної прози С. Складенка, С. Плачиди та В. Шевчука / Н.М. Жовта // Мова та історія: Періодичний збірник наукових праць. – К., Умань, 2009. – Вип.96. – С. 31-35.

• *Жовта Н.М.* Поетоніміка у структурі ономастичної терміносистеми / Н.М. Жовта // Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць. – Вип. VII. / Відп. Ред.. Л.О.Симоненко. – К.: Київський національний економічний університет, 2007. – С. 248-251.

• *Жовта Н.М.* Стилістично-виражальні можливості хоронімів (на матеріалі роману Семена Складенка «Володимир») / Н.М.Жовта // Науковий вісник Чернівецького університету. Слов'янська філологія: Зб. наук. праць. – Чернівці: Чернівецький університет, 2007. – С. 104-106.

- *Зеленко Л.П.* Способи номінації персонажів як засіб когезії художнього тексту / Л.П. Зеленко // Слов'янський збірник / [відп. ред. О.А.Войцева]. – Чернівці: Букрек, 2013. – Вип. XVII. – С.166-183.
- *Ільченко І.* Оніми як вияв ідіостилію Тодося Осьмачки / Ірина Ільченко // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: збірник наукових праць. – Вип. 5. – Ужгород, 2011. – С.337-340.
- *Ільченко І.І.* Теоніми як показник історичного часу в романі С.Скляренка «Володимир» / І.І. Ільченко // Актуальні проблеми філології та перекладознавства : Збірник наукових праць. – Вип.6. – Ч.3. – Хмельницький, 2013. – С. 104-110.
- *Калиняк М.* Урбаністична топоніміка Франкової прози: трансформація реального топосу в художній літературі // Українське літературознавство. – 2014. – вип.. 78. – С.69-70.
- *Калінкін В.М., Лічицька Ю.В.* Із спостережень над поетикою онімного простору роману Ліни Костенко «Берестечко» / В.М.Калінкін, Ю.В.Лічицька // Панекіна // Українська пропріальна лексика: Матеріали наукового семінару 13-14 вересня 2000 р. – К., 2000. – С.62-69.
- *Карпенко О.Ю.* Когнітивна ономастика як напрямок пізнання власних назв : автореф. на здобуття наук. ступеня доктора філол. наук : спец. 10.02.15 „Загальне мовознавство” / О.Ю. Карпенко – К., 2006. – 32 с.
- *Карпенко Ю.* Про літературну ономастику: Міркування на базі твору Ліни Костенко «Коротко – як діагноз» / Юрій Карпенко // *Linguistica slavica*. Ювілейний збірник на пошану Ірини Михайлівни Железняк. – К., 2002. – С.75-83.
- *Карпенко Ю.О.* Символічна функція власних назв у поезіях Т. Шевченка / Ю.О. Карпенко // Літературна ономастика: збірник статей. – Одеса: Астропринт, 2008. – С. 37-39.
- *Карпенко О.Ю.* Прагматична спрямованість власних назву художньому тексті/ О.Ю. Карпенко // Методичні вказівки до спецкурсу. – Одеса, 1988. – 24 с.
- *Карпенко Ю.О.* Про антропонімію роману «Берестечко» Ліни Костенко / Ю.О. Карпенко // Записки з ономастики: Зб. наук. пр. / Відп. Ред.. Ю.О.Карпенко. – Одеса: Астропринт, 2001. – Вип.5. – С. 62-67.
- *Карпенко Ю.О.* Мова топонімів – мова землі: онімізація тексту як художній засіб у романі Ліни Костенко «Берестечко» / Ю.О.Карпенко // Історико-літературний журнал. – 2000. - №5. – С.75-80.
- *Карчевська О.* Літературно-художній антропонімікон української прози 20-30-х рр.. ХХ ст.. / О.Карчевська // Культура слова. – 2009. – Вип. 71. – С.48-53.
- *Климчук О.В.* Історичні джерела літературно-художнього антропонімікону П.Куліша / О.В. Климчук // Наукові записки. Серія: філологічні науки. – Кіровоград, 2001. – Вип. 37. – С.172-174.
- *Климчук О.В.* Про соціальне в літературно-художній антропонімії П.Куліша / О.В. Климчук // Науковий вісник Чернівецького університету: Слов'янська філологія. – Чернівці, 2001. – Вип. 19. – С.204-207.
- *Корнієнко І.А.* З історії розвитку літературної ономастики //

Слов'янський збірник. – 2004. – Вип.18. – С.60-68.

- *Кричун Л.П.* Проблеми номінації персонажів у сатиричному тексті (на матеріалі творів О.Чорногуза, Є.Гуцала, П.Загребельного) / Л.П.Кричун // Питання сучасної ономастики: Статті та тези за матеріалами конференції. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 103-105.
- *Крупеньова Т.І.* Ономастичний простір драматичної поеми Лесі Українки «На полі крові» / Т.І.Крупеньова // Українська пропріальна лексика: Матеріали наукового семінару 13-14 вересня 2000 р. – К., 2000. – С. 87-91.
- *Крупеньова Т.* Міфони́ми в антропосистемі драматургії Лесі Українки / Тетяна Крупеньова // Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Філологія. – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ, 2007. – Вип. XV-XVIII. – С. 427 -430.
- *Крупеньова Т.І.* Топонімія в драматургії Лесі Українки / Т.І.Крупеньова // Записки з українського мовознавства: Зб.наук. праць. – Одеса, 2000. – Вип.9. – С.60-70.
- *Крупеньова Т.І.* Функції власних назв у драматичних творах Лесі Українки / Т.І.Крупеньова. – Одеса : Астропринт, 2004. – 159 с.
- *Кудряшова М.В.* Поетична ономастика українських неокласиків / М.В.Кудряшова // Питання сучасної ономастики: Статті та тези за матеріалами конференції. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 106-107.
- *Кухар М.* Літературно-художня антропонімія повісті Івана Франка «Петрії і Довбушуки» як візитна картка зображуваної епохи / М.Кухар // Проблеми слов'янської ономастики: Зб. наук. пр. – Ужгород, 1999. – С. 93-97.
- *Лавер О.В.* Антропонімікон у повістях Гната Хоткевича «Камінна душа» і «Довбуш» як образок до історії Гуцульщини / О.В.Лавер // У силовому полі мови. Інні Петрівні Чепізі. – К.: КММ, 2011. – С.116-122.
- *Лонська Л.* Функціональна специфіка антропонімів у творах Івана Нечужа-Левицького / Л. Лонська // Українська філологія: теоретичні та методичні аспекти вивчення: збірник праць науково-практичних читань. – Черкаси, 2009. – С. 110-123.
- *Лукаш Г.П.* Структурно-семантична організація онімної лексики художнього тексту / Г.П.Лукаш // Питання сучасної ономастики. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 113-114.
- *Лупол А.В.* Київ та київський топос у поетичному світлі Василя Стуса / А.В. Лупол // Лінгвістичні студії: зб. наук. праць / [відп. ред. А.П. Загнітко]. – Донецьк: ДонНУ, 2009. – Вип. 19. – С.190-194.
- *Лупол А.В.* Оніми античного кола в поезіях Василя Стуса / А.В. Лупол // Культура народів Причорномор'я: научный журнал / [отв. ред. Ю.А. Катунин]. – Симферополь, 2009. - № 168. – С. 40-42.
- *Лупол А.В.* Оніми біблійного кола у поезіях Василя Стуса / А.В. Лупол // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки \ [відп. ред. Л.М. Марчук]. – Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. – Вип. 20. – С.366-369.
- *Мельник М.* Ономастика віршів Ліни Костенко: «Сад

нетанучих скульптур» / М.Мельник // Проблеми слов'янської ономастики: Зб. наук. пр. – Ужгород, 1999. – С. 115-117.

• *Мельник М.Р. Боєва Е.В.* Оціночний заряд власних імен у романі «Маруся Чурай» Ліни Костекно / М.Р. Мельник, Е.В. Боєва // // Питання сучасної ономастики: Статті та тези за матеріалами конференції. – Дніпропетровськ, 1997. – С.121-122.

• *Міхіна М.Б.* Неофіційні іменування у творах Григора Тютюнника (особове ім'я та ім'я по батькові) / М.Б. Міхіна // Питання сучасної ономастики: Статті та тези за матеріалами конференції. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 127-128.

• *Немировська О.Ф.* Хронотопія в онімному просторі художнього тексту / О.Ф. Немировська, Т.В. Немировська // Щорічні записки з українського мовознавства. – Одеса: ОДУ, 1999. – Вип. 6. – С. 76-81.

• *Немировська О.Ф., Немировська Т.В.* Українська літературна ономастика: взаємозв'язки і паралелі поезики / О.Ф. Немировська, Т.Ф. Немировська // Літературна ономастика української та російської мов: взаємодія, взаємозв'язки. Збірник наукових праць. – К., 1992. – С. 18-25.

• *Олинська В.Ю.* Антропоніми роману А.Чайковського «Сагайдачний» / В.Ю. Олинська // Питання сучасної ономастики: Статті та тези за матеріалами конференції. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 137-138.

• *Петренко О.Д.* Проблеми методики вивчення літературної ономастики на основі дитячих творів Роалда Дала / О.Д. Петренко // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. – 2013. – Вип. 6 (3). – С.193-194.

• *Полюга Л.* Антропоніми в лексичній системі поетичних творів Івана Франка / Л. Полюга // Іван Франко – письменник, мислитель, громадянин: матеріали міжнарод. наук. конф. (Львів, 25-27 верес. 1996 р.). – Львів : Світ, 1998. – С.657-661.

• *Пономаренко М.Ф.* Топонімія в Шевченкових «Гайдамаках» / М.Ф.Пономаренко // Питання історичної ономастики України. – К., 1994. – С.169-181.

• *Попович Н.Ф.* Соціально значущі літературно-художні антропоніми в українській драматургії XIX-XX ст.. / Н.Ф. Попович // Науковий вісник Ужгородського університету. - № 9. – Ужгород, 2004. – С. 46-50.

• *Попович Н.Ф.* Структура літературно-художніх антропонімів української драматургії XIX-xx ст.: однослівні іменування / Н.Ф. Попович // Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. Збірник наукових праць. – Вип. 8. – Ужгород, 2005. – С. 251-257.

• *Редьква М.* Жіночі особові найменування у текстах українських народних казок / Марія Редьква // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. – Тернопіль, 2014. – Вип. II. – С. 220-225.

• *Селіверстова Л.І.* Власні назви у поетичній мові Яра Славутича // Л.І. Селіверстова // Січеславський збірник: До 80-річчя Яра Славутича. – Київ-Січеслав, 1999. – С.43-64.

• *Селіверстова Л.І.* Ономастикон «Енеїди» І.П. Котляревського як засіб націоналізації Вергілієвої «Енеїди» / Л.І. Селіверстова // Українська мова: з минулого в майбутнє. – К.,

1998. – С. 23-25.

- *Селіверстова Л.І.* Поетичний ономастикон Яра Славутича як засіб інтернаціоналізації української поезії / Л.І. Селіверстова // Научные исследования. Опыт – поиски: Харьковский сборник научных трудов. – Харків, 1998. – С.14-16.
- *Сколотдра О.* Номінаційне поле оповідання Івана Франка “Яць Зелепуга” / О. Сколотдра // Текст як об’єкт лінгвістичного дослідження і засіб навчання мови : зб. наук. доп. : у 2 т. – Полтава : Освіта, 2007. – Т.2. – С. 247-250.
- *Сколотдра О.* Номінація осіб – представників єврейської національності у малій прозі Івана Франка / О. Сколотдра // Рідне слово в етнокультурному вимірі : матеріали Першої міжнарод. наук.-практ. конф. (Дрогобич, 14-15 листопада 2007 р.). – Дрогобич : Посвіт, 2007. – С. 128-134.
- *Сколотдра О.* Номінація осіб “суспільного дна” (на матеріалі оповідання Івана Франка “На дні”) / О. Сколотдра // Лінгвостилістика: об’єкт – стиль, мета – оцінка : зб. наук. праць, присвячений 70-річчю від дня народження проф. С.Я. Єрмоленко. – К. : НАН України. Ін-т укр. мови, 2007. – С. 281-288.
- *Сколотдра О.* Номінація осіб в оповіданнях Івана Франка про школу та дітей / О. Сколотдра // Лінгвістичні студії : зб. наук. праць. – Донецьк : ДонНУ, 2008. – Вип. 16 – С. 320-325.
- *Сколотдра О.* Номінація персонажів оповідань Івана Франка “Батьківщина” та “Сойчине крило” / О. Сколотдра // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. – К. : Акцент, 2007. – Вип. 27. – Ч. 1. – С. 438-447.
- *Сколотдра О.* Функціональне навантаження власних імен персонажів у малій прозі Івана Франка / О. Сколотдра // Мовознавчий вісник : зб. наук. пр. – Черкаси, 2008. – Вип. 6. – С. 316-322.
- *Сколотдра О.Р.* Власні назви персонажів у прозі Івана Франка як національний ідентифікатор / О.Р. Сколотдра // Наукові записки. Серія : Філологічні науки (мовознавство) : у 5 ч. Ч.1. – Вип. 75 (3). — С. 105-109.
- *Сколотдра О.Р.* Номінація осіб у малій прозі Івана Франка про інтелігенцію / О.Р. Сколотдра // Наукові праці Кам’янець-Подільського державного університету : Філологічні науки .2007. – Вип. 15. – Том 1.– С. 259-264.
- *Сколотдра О.Р.* Промовисті імена в малій прозі Івана Франка / О.Р. Сколотдра // Актуальні проблеми слов’янської філології : міжвуз. зб. наук. Ст., 2008. – Вип. XVIII : Лінгвістика і літературознавство. – С. 172-178.
- *Сколотдра-Шепітко О.* Літературно-художня етнонімія малої прози Івана Франка / О.Сколотдра-Шепітко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. – Тернопіль, 2014. – Вип. II. – С. 248-254.
- *Стопченко Н.Ю.* Антропоніми в романі П.Куліша «Чорна рада» / Н.Ю. Стопченко // Питання сучасної ономастики: Статті та тези за матеріалами конференції. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 169-170.
- *Сулима Т.І.* Заголовки в драматургії Лесі Українки / Т.І. Сулима // Щорічні записки з української мови: Зб. наук. пр. –

	<p>Одеса: ОДУ, 1999. – Вип. 6. – С. 82-86.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Торчинський М.М.</i> Стиістично-виражальні можливості хоронімів в українській поетичній мові / М.Торчинський // Лінгвостилістика: об'єкт – стиль, мета – оцінка : зб. наук. праць, присвячений 70-річчю від дня народження проф. С.Я. Єрмоленко / [відп. ред. академік НАН України В.Г. Складенко]. – К. : НАН України. Ін-т укр. мови, 2007. – С. 402-408. • <i>Торчинський М.М.</i> Стилістично-виражальні можливості поетонімів в українських поетичних текстах / М.М. Торчинський // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Лінгвістика. – Херсон: ХДУ, 2005. – Вип. II. – С. 164-167. • <i>Торчинський М.М.</i> Поетоніміка України: історія становлення і перспективи розвитку (на матеріалі дисертаційних досліджень) / М.М. Торчинський // Записки з українського мовознавства / [відп. ред. О.І. Бондар]. – Одеса: Астропринт, 2006. – Вип. 16. – С.332-340. • <i>Торчинський М.М.</i> Ойконіми в українському художньому мовленні (стилістично-виражальні можливості) / М.М. Торчинський // мовознавчий вісник: зб. наук. пр. – Черкаси, 2006. – Вип. 3. – С. 189-195. • <i>Усова Н.В.</i> Фонетичні засоби виразності у звуковому ладі поетичного тексту : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.15 „Загальне мовознавство” / Н.В. Усова. – Донецьк, 2006. – 20 с. • <i>Франко З.Т.</i> Ономастика в мові творів Івана Франка / З.Т.Франко // Мовознавство, – 1975. – № 2. – С. 55-86. • <i>Шестопалова Л.Д.</i> Специфіка антропонімів у химерній прозі (на матеріалі творчості В.Г. Дрозда) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 „Українська мова” / Л.Д. Шестопалова. – Одеса, 2006. – 19 с. • <i>Шотова-Ніколенко Г.В.</i> Онімний простір романів Ю.І. Яновського / Г.В. Шотова-Ніколенко. – Одеса : Астропринт, 2007.
Тривалість курсу	Один семестр (7)
Обсяг курсу	Загальний обсяг курсу 90 годин, у т. ч. 30 годин лекційних і 60 годин самостійної роботи. 3 кредити ЄКТС. 3 модулі.
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні питання літературно-художньої та фольклорної ономастики; - відомості про зародження та становлення літературної ономастики як науки; - погляди на цю лінгвістичну дисципліну різних ономастів, зокрема концепції літературної ономастики представників трьох основних шкіл (ужгородської, одеської та донецької); - класифікації літературно-художніх антропонімів, топонімів та інших онімних класів; - стилістичні функції літературно-художніх онімів; - основні поняття фольклорної ономастики. <p>уміти:</p>

	<p>- оперувати термінологією літературної ономастики;</p> <p>- аналізувати наукові праці з літературно-художньої та фольклорної ономастики;</p> <p>- класифікувати та аналізувати власні назви у художніх творах за структурою, стилістичними функціями та походженням;</p> <p>- визначати ядро та периферію онімного простору художнього твору;</p> <p>- укладати словники онімів, ужитих у творах письменників.</p> <p>- аналізувати фольклорні твори крізь призму ономастики.</p>
Ключові слова	Літературно-художня ономастика (поетична ономастика, поетоніміка), літературно-художній антропонім, літературно-художній топонім, літературний зоонім, літературно-художній міфонім, онімний простір, ядро та периферія онімного простору художнього твору, явище енантіосемії, стилістичні функції літературно-художніх онімів, доантропонімна семантика, номінаційна лінія персонажа; примарні, секундарні та терціалні антропоніми, фольклороніми.
Формат курсу	Очний, дистанційний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Курс лексикології та дериватології сучасної української літературної мови, діалектологія, вступ до мовознавства, вступ до літературознавства.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Практична частина курсу «Проблемні питання української ономастики» передбачає дослідження онімного простору художнього твору окремих письменників, використовуючи такі методи: описовий метод (головний у дослідженні), метод стилістичного аналізу (використовується для опису стилістичних функцій онімів у художньому творі), кількісний метод (потрібний для встановлення кількості слововживань та їхнього відсоткового співвідношення), метод контрастивного аналізу (застосовується для детального вивчення та зіставлення онімних просторів творів різних авторів і полягає у визначенні спільних і відмінних рис номенів, що становлять особливість ідіостилію письменників), елементи етимологічного аналізу (потрібний для актуалізації внутрішньої форми слова через відшукування етимона) та ін. Особливо важливим методом системного та повного опису власних назв у художньому тексті є укладання ономастичного словника мови письменника, який подає весь ономастичний склад тексту в його парадигматичному та синтагматичному розрізі.
Необхідне обладнання	Проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: <ul style="list-style-type: none"> • модулі: 70 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 70; 1-ий модуль – 20 балів, 2-ий модуль – 30 балів, 3-ій модуль – 20 балів. • індивідуальне завдання: 30% семестрової оцінки. Максимальна

	<p>кількість балів 30.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що модульні та самостійні роботи студентів не будуть списаними. Не може бути ситуації, коли в роботах різних студентів абсолютно однакові помилки. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента, незалежно від масштабів плагіату чи обману, є підставою для того, щоб викладач її не зарахував.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів письмових робіт, а також бали, набрані впродовж семестру за активну участь у заняттях.. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
1 т. 2 год.	Літературно-художня ономастика (ЛХО) як наука, її місце у загальній ономастиці. Предмет та об'єкт дослідження. Зв'язок ЛХО з іншими лінгвістичними та нелінгвістичними дисциплінами. Проблеми термінології в ЛХО. Методи дослідження в ЛХО. Специфіка дослідження літературно-художніх онімів.	лекція	<p><i>Калінкін В.М.</i> До визначення статусу поетики оніма як наукової дисципліни // Проблеми слов'янської ономастики: зб. наук. пр. – Ужгород, 1999. – С.53-58.</p> <p><i>Карпенко Ю.О.</i> Літературна ономастика: зб. статей – Одеса: Астропринт, 2008. – 328 с.</p> <p><i>Карпенко Ю.О.</i> Про літературну ономастику та її функціональне навантаження // Записки з ономастики: Зб. наук. пр.. – Одеса: Астропринт, 2000. – Вип.4.</p> <p><i>Карпенко Ю.О.</i> Питання типології літературної ономастики // Проблеми контрактивної лінгвістики: Тези міжвуз. наук. конф. – Кіровоград, 1993. – С. 102-103.</p> <p><i>Колесник Н.</i> Термінологічні суперечки в царині літературної ономастики і фольклорна ономастика // Науковий вісник ужгородського університету. Серія: філологія. Соціальні комунікації. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2011</p> <p><i>Торчинський М.М.</i> Термінологія української літературної ономастики // Українська термінологія і сучасність: Збірник наукових праць. – Вип. IV. – К.: КНЕУ, 2005. – С. 339-343.</p>		
1 т.	Становлення та розвиток ЛХО в Україні	лекція	<i>Белей Л.О.</i> До проблеми термінопонятійної нормалізації літературно-художньої антропоніміки // Проблеми	Опрацювати запропоновану	3 тиждень

2 год.	та світі. Виникнення ЛХО як окремої ономастичної дисципліни. Три школи в українській ЛХО (Одеська, Донецька й Ужгородська): спільне та відмінне. Сучасний стан і перспективи досліджень ЛХО.		слов'янської ономастики: зб. наук. пр. – Ужгород, 1999. – С. 8-12. <i>Калінкін В.М.</i> До визначення статусу поетики оніма як наукової дисципліни // Проблеми слов'янської ономастики: зб. наук. пр. – Ужгород, 1999. – С.53-58. <i>Карпенко Ю.О.</i> Літературна ономастика: зб. статей – Одеса : Астропринт, 2008. – 328 с. <i>Корнієнко І.А.</i> З історії розвитку літературної ономастики // Слов'янський збірник. – 2004. – Вип.18. – С.60-68.	наукову літературу з художньої ономастики, що репрезентує погляди трьох ономастичних шкіл. Визначити спільні та відмінні риси у концепціях Л.Белея, Ю.Карпенка та В.Калінкіна.	5 год.
2 т. 2 год.	Функції власних назв у художньому творі (номінативна, стилістична, характеристична, алюзійна, емотивна, текстотвірна, хронотопічна, образно-тропеїчна та ін.).	лекція	Белей Л.О. Функціонально-стилістичні можливості української літературно-художньої антропонімії XIX – XX століття. – Ужгород, 1995. – 119 с. Бияк Н. Функціональне навантаження власних назв історичних осіб у художньому тексті / Н.Бияк // Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Філологія. – Івано-Франківськ, 2011. – Вип. XIX-XXXI. – С. 375-378. <i>Карпенко Ю.О.</i> Літературна ономастика: зб. статей – Одеса : Астропринт, 2008. – 328 с. <i>Карпенко Ю.О.</i> Про літературну ономастику та її функціональне навантаження // Записки з ономастики: Зб. наук. пр. – Одеса: Астропринт, 2000. – Вип.4.		
3 т. 2 год.	Модульна робота №1.	Модульна робота			
	МОДУЛЬ П				
3-т., 4 т. 4 год.	Літературно-художня антропоніміка Поняття літературно-художнього антропоніма (ЛХА) в науковій літературі. Структурні особливості ЛХА. Класифікація ЛХА за	лекція	<i>Белей Л.О.</i> До проблеми термінопонятійної нормалізації літературно-художньої антропоніміки // Проблеми слов'янської ономастики: зб. наук. пр. – Ужгород, 1999. – С. 8-12. <i>Белей Л.О.</i> Нова українська літературно-художня антропонімія: проблеми теорії та	Проаналізувати літературно-художню антропонімію твору (на вибір студента) за джерельною базою, стилістичними функціями,	5 тиждень

	<p>походженням. Ресурси ЛХА. Апельтив як контекстуальний синонім до власної назви у художньому тексті. Класифікації літературно-художніх антропонімів у працях Н. Михайлова, Л. Белея, О. Карпенка, В. Калінкіна, М. Карпенко, Т. Немировської та ін. дослідників.</p>		<p>історії. – Ужгород, 2002. – 176 с. Белей Л.О. Функціонально-стилістичні можливості української літературно-художньої антропонімії XIX – XX століття. – Ужгород, 1995. – 119 с. Вегеш А.І. Традиції та новаторство української літературно-художньої антропонімії посттоталітарної доби. – Ужгород, 2012. – 270 с. Зубов М.І. Ім'я персонажа як елемент мовленнєво-образної структури художнього твору // Літературна ономастика української та російської мов: взаємодія, взаємозв'язки : зб. наук. праць.– К., 1992. – С. 4-14. Карчевська О. Літературно-художній антропонімікон української прози 20-30-х рр.. XX ст. // Культура слова. – 2009. – Вип. 71. – С.48-53. Лукаш Г.П. Структурно-семантична організація онімної лексики художнього тексту / Г.П.Лукаш // Питання сучасної ономастики. – Дніпропетровськ, 1997. – С. 113-114. Сколоздра О. Функціональне навантаження власних імен персонажів у малій прозі Івана Франка // Мовознавчий вісник : зб. наук. пр. – Черкаси, 2008. – Вип. 6. – С. 316-322.</p>	<p>ресурсами та структурою (виконання одного із запропонованих індивідуальних проєктів)</p> <p>20 год.</p>	
<p>5 т. 2 год.</p>	<p>Тематичний принцип аналізу ЛХА. Родо-жанрова специфіка ЛХА. Особливості укладання словників літературно-художніх антропонімів.</p>	<p>лекція</p>	<p>Белей Л.О. Нова українська літературно-художня антропонімія: проблеми теорії та історії. – Ужгород, 2002. – 176 с. Белей Л.О. Функціонально-стилістичні можливості української літературно-художньої антропонімії XIX – XX століття. – Ужгород, 1995. – 119 с. Зубов М.І. Ім'я персонажа як елемент мовленнєво-образної структури художнього твору // Літературна ономастика української та російської мов: взаємодія, взаємозв'язки : зб. наук. праць.–</p>		

			К., 1992. – С. 4-14.		
5 т. 6 т. 4 год.	Периферія онімного простору художнього твору: топонімія, зоонімія, урбанонімія та ін. Літературно-художня топоніміка. Основні функції та призначення топонімів у текстах художньої літератури. Стилiстичне навантаження літературно-художніх топонімів. Реальні та вигадані топоніми в художньому тексті, їх обігрування.	лекція	<i>Боева Е.В.</i> Топонімія в художньому просторі прозових творів Б.Д.Грінченка // Українська пропріальна лексика: Матеріали наукового семінару 13-14 вересня 2000 р. – К., 2000. – С.12-19. <i>Крупеньова Т.І.</i> Топонімія в драматургії Лесі Українки // Записки з українського мовознавства: Зб.наук. праць. – Одеса, 2000. – Вип.9. – С.60-70. <i>Торчинський М.М.</i> Ойконіми в українському художньому мовленні (стилiстично-виражальні можливості) // мовознавчий вісник: зб. наук. пр. – Черкаси, 2006. – Вип. 3. – С. 189-195.	Дослідити периферію онімного простору художнього твору (на вибір студента). 20 год.	6 тиждень
7т. 2 год.	Літературно-художня зооніміка. Інші види власних назв у художньому тексті, їхнє стилістичне навантаження. Літературна ономастика дитячих творів.	лекція	<i>Горбач О.</i> Використання зоонімів для створення сатиричного об'єкту // Лінгвостилістичні студії. – 2015. – Вип. 2. – С. 24-29. <i>Крупеньова Т.</i> Міфоніми в антропоосистемі драматургії Лесі Українки // Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Філологія. – Івано-Франківськ, 2007. – Вип. XV-XVIII. – С. 427 -430.		
7т. 2 год.	Модульна робота №2	Модульна робота	.		
	МОДУЛЬ III				
8 т. 9 т. 4 год.	Фольклорна ономастика, її специфіка. Зародження та становлення фольклорної ономастики. Зв'язок фольклорної ономастики з фольклористикою. Стилiстичні функції онімів у фольклорному тексті.	Лекція / презентація проектів	<i>Колесник Н.</i> Здобутки та перспективи української фольклорно ономастики на всеслов'янському тлі // Українське і слов'янське мовознавство : Міжнародна конференція на честь 80-річчя проф. Й. Дзєндзелівського: Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства:	Поаналізувати ономастикон різних фольклорних жанрів (на вибір студента) 15 год.	8, 9 тиждень

	Укладання словника онімів фольклорних текстів. Презентація індивідуальних проєктів.		збірник наукових праць. – Вип. 4. – Ужгород, 2001. – С.258-61. <i>Колесник Н.</i> Поняття онімний простір та проблеми вивчення фольклорних власних назв (на матеріалі ономастико ну коломиюк) // Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Філологія. – Івано-Франківськ, 2012. – Вип. XXXII-XXXIII. – С. 172-177. <i>Колесник Н.</i> Традиції вивчення фольклорних онімів у східнослов'янському мовознавстві // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. – Тернопіль: ТНПУ, 2011. – Вип.2. – С.143-152. <i>Колесник Н.С.</i> Онімний простір та онімне поле як категорії структурування об'єкта дослідження у фольклорній ономастиці // Українська мова. – 2013. - №4. – С. 124-134. <i>Колесник Н.С.</i> Топоніми як один з основних компонентів ономастичної парадигми в ономастичному фольклорі // Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження і засіб навчання мови: Збірник наукових доповідей: у 2 т. – Полтава, 2007. – Т.1. – С.112-119.		
9 т. 2 год.	Презентація індивідуальних проєктів.				
10 т. 2 год.	Модульна робота №3	Модульна робота			